

האם ואיך ניתן למנוע את אסון דליפת הנפט הבא?

תפיסה הוליסטית של פתרון סיור אווירי לשם הגנה על מים טריטוריאליים כנגד איומים אקולוגיים, כלכליים ובטחוניים

בפברואר האחרון התמודדה ישראל עם אחד האסונות האקולוגיים החמורים שידעה, כאשר מאות טונות של נפט שנשפכו מאונייה במפרץ הפרסי הגיעו אל המים הטריטוריאליים של ישראל ובהמשך נפלטו גם אל החופים וגרמו הרס ונזק רב לבעלי החיים ולצמחים לאורך כל חופי ישראל. מימדי האסון הלכו והתבהרו מיום ליום עם הגעת עוד ועוד טונות של נפט למים הטריטוריאליים של ישראל ומשם אל החוף, ותוך כדי מאמצים משמעותיים של המדינה והאזרחים לעשות ככל הניתן על מנת למזער את הנזק עלתה שוב השאלה – האם איתור מוקדם יותר של הדליפה היה מאפשר למנוע את האסון, או לפחות למזער את הנזק שגרם? ואולי חשוב מכך, כיצד ניתן למנוע את האסון הבא? עם תחקור האירוע זיהויו האוניה האשמה התחדדה ההבנה כי איתור מוקדם של הדליפה בהחלט היה מאפשר למזער את הנזק ובמקביל לתפוס את האשמים במהירות.

עוד מראשית הימים, הצורך להגן על שטח רחב של מים טריטוריאליים היווה אתגר למדינות רבות והעסיק את טובי המוחות. החל מהצורך בהגנה כנגד דיג בלתי חוקי, גניבות נפט והברחות, דרך הצורך התמידי לשמור את ההגנה הביטחונית של מדינה ריבונית, ועד הצורך בשימור המרחב האקולוגי הייחודי והגנה עליו מפני פגיעות מתוכננות ובלתי מתוכננות כגון דליפת נפט וחומרים מסוכנים אחרים.

על מנת להתמודד עם האתגרים המגוונים הללו בצורה אפקטיבית יש צורך בגישה הוליסטית מתקדמת המשלבת מגוון רחב של יכולות המוכוונות כולן למען המטרה המשותפת. מעבר לכך, כדי לייעל את השימוש בכל היכולות השונות יחדיו ולאפשר בניית תמונה מודיעינית מדויקת המתעדכנת בזמן אמת, יש להבטיח שיתוף מידע מהיר בין האפליקציות השונות, שימוש בשפה משותפת וחיבוריות רציפה ואיכותית.

פתרון ה-ASIO (Airborne Surveillance, Information and Observation) של חברת בירד אירוסיסטמס הישראלית נותן את המענה המדויק לצורך הזה, של סיור ימי וניטור ממוקד של מפגעים קיימים או פוטנציאליים בזמן אמת ובצורה קוסט-אפקטיבית. מדובר למעשה בפתרון אווירי-ימי-יבשתי המשלב מטוסים, מסוקים, כלי טיס בלתי מאוישים, ספינות וחדר פיקוד משוכלל אליו מגיע המידע מכלל הפלטפורמות והסנסורים, עובר עיבוד אוטומטי על ידי מערכת השליטה במשימה ומציג תמונת מצב אחודה ומדויקת וכן המלצות על דרך פעולה אידיאלית לשם טיפול באותם מפגעים או ארועים ספציפיים שזוהו. המערכת משתמשת ביכולות בינה מלאכותית מתקדמות ומסוגלת לזהות ולבדוק שטחים אדירים עם אלפי כלי שיט במקביל, להצביע על אלו מביניהם המתנהגים בצורה חשודה, לבצע תחקור מעמיק יותר שלהם ובהמשך גם הפללה.

מערכת ה-ASIO היא מערכת מבצעית שכבר משמשת מספר כוחות ברחבי העולם, ובעזרתה ניתן בהחלט למנוע גם את אסון דליפת הנפט הבא - שכן היא תבטיח זיהוי כתם נפט מיד עם היווצרותו ותפיסה מהירה של האשמים.